

Partnervold og fortielser

Overgreb skal aldrig forties,
for voldspersonen skal vide,
at der kommer en dommedag!

Denne bogs titel er 'Partnervold og fortielser', fordi det er, hvad det drejer sig om. Jeg har skrevet den med henblik på mine børn, der har vendt mig ryggen, fordi jeg i sin tid flyttede fra deres mor og dermed også svigtede dem, siger de. Dette forløb har nogle mellemregninger, som de ikke har taget højde for, og da de ikke vil snakke med mig, har jeg valgt at beskrive dem.

Den beskrivelse udviklede sig langt mere omfattende og dramatisk, end jeg på nogen måde havde forestillet mig. Et wakeupcall vil jeg kalde det, der gav mig et nyt syn på det liv, jeg har levet - og dermed en større ballast til det liv, jeg lever i dag.

Jeg har gjort mig umage med at forklare mellemregningerne så ærligt og usentimentalt som muligt - uden forsøg på at påvirke det endelige regnskab. For det er kun i den juridiske verden, tvister kan afgøres med 2 streger under facit. I private tvister, er det følelserne, der driver os rundt i manegen - på godt og ondt. De overholder hverken love eller regler, men blander sig i alt, hvad vi tænker, siger og gør. Det gør det hele så kompliceret, at selv et Excel regneark må give op. Med andre ord er det helt individuelt, hvad man mener og ikke mener - og i morgen er en ny dag, og så ...

Det er indlysende, at denne bog er min personlige beretning - i anonymiseret form vel at mærke. Men de problematikker, jeg beskriver, må være kendte for de fleste familiemennesker. Så det vil undre mig meget, hvis nogen kan læse den uden at få flashbacks til hændelser i eget liv - og dermed blive klogere på sig selv.

Venligst
Leif Bruun

Mine øvrige skrivelier

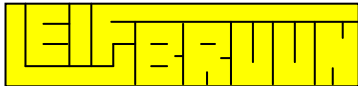
Såsom trykte bøger, der kan købes i boghandelsen og/eller lånes på biblioteket, ebøger, artikler og meget andet, finder du i Skriveri oversigten.

Klik her for at se den!

Leif Bruun - 2025
leifbr@leifbr.dk
www.leifbr.dk
Revideret: 2025-08-15

Mangfoldiggørelse af denne bog eller dele deraf er i henhold til gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt uden forudgående skriftlig aftale.

Mit livs puslespil

I mine ihærdige forsøg på at samle brikkerne til mit livs puslespil er jeg nu oppe på 4 bøger:

1. [Så vidt jeg husker](#): Jeg har trods alt levet et udfordrende, spændende og rigt liv, så det gør nok de efterfølgende bøger lettere fordøjelige, hvis man begynder med denne.
2. [- at leve livet levende](#): For mit liv indeholder godt nok også en anden side, der ikke er for sarte sjæle, og som krævede et psykisk udviklingsforløb, som ingen andre mig bekendt har gennemført tilsvarende.
3. [Psykiske uligevægtigheder](#) - har i udbredt grad præget mit liv. Men jeg vandt over dem. Det gør en verden til forskel.
4. **Partnervold og fortællinger**: I hele mit udviklingsforløb har jeg kæmpet for at komme ud af fortællernes hængedynd. Derfor var det chokerende her sent i livet at finde ud af, at jeg stadig var underlagt fortællers love.

Indholdsfortegnelse

Introduktion.....	5
Partnervold og fortællinger.....	6
Tabu ret	14
Er jeg en dårlig far	23
Afslutning.....	29

Introduktion

Min kone udsatte mig for psykisk vold. Det startede mindst 3 år før skilsmis-
sionen og varede i mindst 10 år efter. Vi blev skilt i 1992. Selvfølgelig har
jeg vidst det hele tiden, men det er først nu, jeg har været i stand til at
konfrontere det og erkende:

- hvor konsekvent og voldsomt det var
- hvor manipulerende det var
- og hvilke fatale konsekvenser det har haft

Det konsekvente består blandt andet i, at hun nedgjorde mig så voldsomt,
at det tog godt 30 år at gennemskue det. Det manipulerende gik først og
fremmest ud over:

- børnene,
- så svigerbørnene
- og dermed også børnebørnene

Det fatale består i, at børnene har vendt mig ryggen, og at jeg derfor er
uden kontakt til nogen af mine efterkommere.

Jeg har den opfattelse, at man ikke skal involvere børnene i forældrenes
kontroverser. Det har jeg overholdt lige til nu. Ekskonen døde for år til-
bage, og børnene er godt og vel voksne, så nu træder jeg ud af faderrollen
og fortæller sandheden - som jeg ser den. Ikke som noget hævnagtigt, men
simpelthen fordi vold aldrig skal forties.

Det blev som sagt til en længere skrivelse med navnet 'Partnervold og for-
tielser', som jeg gennem Messenger sendte til mine efterkommere - med
denne hilsen:

Kære [redacted]

Undskyld jeg trænger mig på, men sagen er, at jeg har skrevet en artikel om mit
ægteskab med [redacted]. Det er blevet til en længere forklaring. Jeg har bestræbt mig på at
gøre det så ærligt, afbalanceret og anonymt som muligt. Alligevel er meget af det
ubehagelig læsning, men sådan kan livet altså også være.

Jeg har skrevet artiklen for at fortælle, hvordan jeg oplevede ægteskabet.

Den kan downloades her: <https://leifbr.dk/dok/partnervold.pdf>

Kærlig hilsen fra Far, Svigerfar, Morfar og Farfar

Partnervold og fortielser

Jeg er lige kommet hjem fra arbejde fredag eftermiddag - endelig weekend. Vi har aftalt at fejre det med en god middag. Gurli har købt ind og gjort klar, det er hendes afdeling. Vi begynder med en drink, mens vi gør middagen færdig. Rødvinen bliver proppet op. Vi hygger os sammen med børnene. Den ene flaske rødvin holdt ikke længe, så der bliver lukket en ny op.

Det skaber en nervøs stemning, og hyggen forsvinder. Vi ved alle, at vi balancerer på en knivsæg. Jeg er opmærksom på, at jeg argumenterer bedre end Gurli og skal passe på med ikke at dominere samtalen. Alligevel går det galt:

- Det lyder så fint, alt hvad du siger, men du lever sgu da ikke selv op til det, siger hun med høj, fornærmet stemme.

Børnene rejser sig begge fra bordet:

- Begynder I nu at skændes igen, siger de og går deres vej.

Jeg sidder og skammer mig. Er det virkelig det hjem, vi har at tilbyde vores børn. Det rammer mig også, at børnene siger, at vi skændes, for det passer ikke. Når samtalen drejer over i skænderi, falder jeg fra og bliver trist og lukket. Men jeg lægger ikke andet i det, end at de er solidariske, og det er kun godt.

Nu sidder Gurli og jeg alene over for hinanden. Hun har åbenbart ikke de samme skruler som jeg, så hun fortsætter 'skænderiet'. Det er som en grammofonplade, der kører nonstop i de samme riller. Hun bebrejder mig alt mellem himmel og jord. Der er ikke noget nyt i det, jeg har hørt det utallige gange før, og jeg aner ikke, hvad jeg skal stille op med det. Jeg har indrømmet og forklaret, at jeg er sårbar, og når mennesker ikke behandler hinanden ordentligt, bliver jeg ked af det og tavs. Og den der kan såre mig allermest, er hende. Men det kan hun ikke bruge til noget. Hun siger, at alle i familien og vores venner er enige med hende i, at jeg må være umulig at leve sammen med.

Det svinder hele tiden i hendes rødvinglas. Hun har røde kinder og blanke øjne nu. Jeg ved, at slaget er tabt og weekenden ødelagt. Grammofonpladen fortsætter. Jeg sidder bare og kigger ned i bordet eller ud af vinduet:

- Kig på mig, når jeg taler til dig, råber hun. Men det kan jeg simpelthen ikke, jeg er sunket ind i en dyb depression.

Så tager hun telefonen og ringer til en veninde. Jeg benytter lejligheden til at begynde at tage af bordet og ordne køkkenet. Bagefter sætter jeg mig ned i stuen med avisen. Venindesnakken fortsætter, jeg bilder mig ind, at jeg ikke hører, hvad der bliver sagt, men det gjorde jeg selvfølgelig alligevel. Ret hurtigt i samtalen blev den samme grammofonplade sat på igen, og veninden blev grundigt sat ind i alle mine fejl og mangler.

Det sårede mig dybt at høre på, både fordi meget af det hun sagde, var forkert, men først og fremmest fordi hun kunne være så uetisk at udlevere mig på den måde. På den anden side havde jeg efterhånden hørt det så mange gange både til forskellige veninder og til min egen og hendes familie, at jeg havde vænnet mig til det. Så jeg tænkte ikke nærmere over det, end at de forskellige vel også kunne læse imellem linjerne.

Efter telefonsnakken håbede jeg på, hun var blevet træt og lagde sig ned på sofaen og kiggede tv, for så faldt hun hurtigt i søvn - og sov resten af aftenen. Ved sengetid kunne jeg så ikke få liv i hende, og hun sov på sofaen den halve nat.

Men det var ikke altid, det gik sådan. Hvis hun havde mere, hun skulle have læsset af, kom hun ned til mig i stuen. Og hvis jeg så tv, stillede hun sig foran tv'et og satte grammofonpladen på igen. Afhængig af hvor fuld hun var, hidsede hun sig mere eller mindre op. Men jeg orkede ikke at kæmpe med hende, og forholdt mig passiv.

Det virkede uheldigt nok som at komme benzin på et bål, og i de værste tilfælde tog hun fat i tunge genstande som kaffekrus og askebægre, og ky-lede dem efter mig. Hun ramte mig aldrig andet end på armen, men for at stoppe hende, tog jeg fat omkring hende og slæbte hende ind i sengen og låste døren til soveværelset.

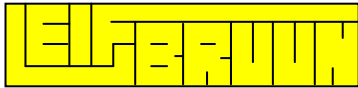
Efter sådanne voldsomme udfald lå hun typisk i sengen de næste 2 dage med en våd vaskeklud over panden. Hun ville ikke snakke med mig, men vendte sig bort. Som regel gik der 5 dage, inden vi snakkede sammen igen. Det var enormt opslidende at gå rundt om hinanden på den måde. Især for børnene må det have været ulideligt.

Ovenstående beskrivelse af vores parforhold er, som det så ud efter 15 års samliv. Det er nok et meget typisk tidspunkt, da det er der, børnene begynder at have deres eget liv, og forældrene bliver overladt til hinanden, hvad de er helt ude af vane med. Forud havde vi haft et rimeligt godt samliv, hvor vi var glade for hinanden. Men der havde altid været disse sammenbrud, hvor kæden hoppede af. I de først år var det noget, vi hurtigt kom videre fra, men med tiden udviklede det sig til ovenstående tragedie.

Jeg synes, vi gjorde, hvad vi kunne for at ændre det. Vi snakkede meget med hinanden, ofte med gode, konstruktive samtaler. To gange indledte vi parterapiforløb, men det løb hurtigt ud i sandet. Så det lykkedes ikke at ændre noget, og vores grundmønstre fik deres vilje.

Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg er 'mærkelig', hvilket dækker over, at jeg er en stiv, vestjysk maskinmester, der nemt bliver tavs og indesluttet. Jeg sagde allerede fra starten af vores forhold, at jeg havde det svært i sociale sammenhænge. Gurli havde det omvendt, hun var udadvendt og selskabelig. Så jeg håbede på, at hun kunne hjælpe mig til at blive mere social, men sådan gik det aldrig - tværtimod. Hun blev irriteret på mig, når jeg faldt uden for:

- Det er ikke til at holde ud, når andre spørger mig om, hvorfor du ser så trist ud.

For mig førte det til, at jeg var utryg, når vi var sammen. Jeg skulle hele tiden være opmærksom på at se glad og frisk ud, ellers faldt hammeren.

Set i bagklogskabens klare lys var det altid sådan, Gurli styrede sin verden på. Enten var man perlevenner, eller også var man fjender. Hun havde ingen mellemgear, hvor mennesker bare fik lov til at være sig selv. Det kan jeg genkende i stort set alle de relationer, hun var i. I de første mange år var jeg kærlighedsvennen på den høje gren, men det holdt ikke i længden, så jeg endte med at blive Fjenden selv.

Hun tålte ikke at miste kontrollen. Til det brug havde hun også en anden særegenskab. Hun kunne blive syg eller få ondt et eller andet sted på kommando. Om det var ægte eller ej, var ikke til diskussion. Hun praktiserede det så overbevisende, at hun tiltrak sig opmærksomheden, sympatien og hjælpen og blev midtpunktet.

Fx var vi på en busrejse til Rom, hvor vi i 7 dage skulle gå rundt og kigge på byens seværdigheder. Umiddelbart efter vi var kommet til hotellet, fik hun så ondt i den ene ankel, at hun ikke kunne støtte på foden. I løbet af nul komma fem var det meste af rejseselskabet involveret og kom med støttestrømper, salver, gode råd og meget andet. Intet af det hjalp, alligevel var hun tapper og gennemførte de vandringer, der skulle til. Hverken før eller sidenhen har jeg hørt om problemer med den ankel.

Det var også på dette tidspunkt af vores ægteskab Gurli ændrede adfærd og begyndte at gå sine egne veje. Det havde jeg det fint med, for jeg synes, det er vigtigt, at man også har hver sine interesser. Men at Gurli udvidede det til at have seksuelle forhold med andre, havde jeg det rigtig skidt med. Jeg ved det helt præcist, for af en eller anden grund sørgede hun altid for, at jeg ikke kunne undgå at vide det. Det kan jeg give følgende eksempler på:

- I en periode havde vi weekend sammenkomster med et andet ægtepar - enten os 4 eller i større sammenhænge. Det udviklede sig med den tradition, at når vi kom ud på de små timer, forsvandt Gurli og modpartens ægtemand ind på et værelse og blev der til næste morgen. Det foregik helt synligt for alle, som om det var noget, der var aftalt. Modpartens kone tilbød, at så kunne vi sove sammen, men sådan kan jeg ikke bytte rundt på følelser.
- Gurli og jeg skulle til hver vores julefrokost og børnene overnattede hos en nabo. Da jeg kom hjem ud på de små timer, sad Gurli nede i stuen og snakkede med en arbejdskollega. Jeg gik ned og hilste på og drak en øl sammen med dem. Men det var tydeligt, at de var mere optaget af deres interne samtale, så jeg sagde pænt godnat og gik i seng. Da jeg vågnede næste morgen, var der stille i huset, Gurli lå ikke i sengen, og døren til et af børnenes værelser var låst. Inden jeg kørte på arbejde, bankede jeg på døren, og råbte, at børnene snart kom hjem.
- Gurli havde været til fest og kom først hjem, lige inden jeg skulle op. På badeværelsesgulvet lå hendes trusser spredt ud med de 2 runde huller synlige og en glinsende klat sæd midt imellem. Det blev igen en lang dag på arbejde.

- Gurlis veninde var blevet skilt, og det gav dem anledning til at deltage i mange forskellige singleaktiviteter. Blandt andet blev hun medlem af en mk-gruppe, som arrangerede weekendophold for singler. Det foregik typisk på en lejrskole fra fredag eftermiddag til søndag formiddag. Der var som regel mange spændende ting på programmet, men hovedvægten var lagt på festen lørdag aften med stor middag efterfulgt af musik og dans. At det forholdt sig sådan ved jeg, fordi alle papirer med programmer og indbetalinger lå frit tilgængelige på vores fælles arbejdsværelse. En psykolog kunne sikkert finde frem til mange spændende ting ud fra disse oplysninger. Men det havde jeg ingen interesse i. Jeg havde taget min beslutning, jeg ville skilles.

Men så let gik det ikke. Jeg husker ikke, hvad den økonomiske krise hedder, der herskede i de år. Men den medførte, at stort set alle hushandler gik i stå og arbejdsløsheden bare steg og steg. I de sidste 12 år var vores hovedindtægt kommet fra min arbejdsplads som teknisk chef på et stort slagteri ved Give. Det var også kommet i økonomisk uvejr, og i lederkredsen var det ingen tvivl om, at det ville gå konkurs, det var kun et spørgsmål om hvornår.

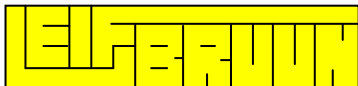
På den baggrund var det ikke svært at blive enig med Gurli i at sætte vores rimeligt dyre hus til salg. Ikke at det gjorde nogen forskel, for selv om vi satte prisen så lavt, som kreditorerne gav os lov til, var der ingen købere, der viste interesse i de næste godt 3 år.

Alle der havde forstand på den slags, advarede mig om, at det eneste der ikke måtte ske, var vi stoppede med at betale husterminerne. For så ville huset gå på tvangsauktion, vi blev erklæret personlig konkurs og mange andre ulykker ville ske.

Det gjorde, at jeg satte gang i min nye 'hobby', der lagde beslag på det meste af søndagen i de næste 3 år. Jeg købte Jyllands Postens søndagsudgave, studerede jobannoncer og skrev ansøgninger. Efter knap 1 år lykkedes det at finde det første arbejde. Det var heldigt, for samtidig med gik min gamle arbejdsplads konkurs.

Det var så også det eneste heldige ved mit nye arbejde. Jeg var blevet ansat som teknisk chef på FDB's kødvarefabrik i Århus. Det viste sig hurtigt, at den stod i nøjagtig samme situation. FDB havde besluttet, at fabrikken skulle lukkes, det var blot et spørgsmål om at gøre det med færrest mulige tab. Så der stod jeg med 30 negative håndværkere overfor en sværm af krigeriske, århusianske slagteriarbejdere og kunne hverken gøre fra eller til.

Privat indrettede jeg mig på den måde, at jeg lejede et værelse i Århus, og kørte kun hjem til familien i weekenderne. Jeg havde måske nok et håb om, at det kunne rette lidt op på mit skrantende ægteskab, men det håb blev hurtigt slukket. Fredagsseancen gjorde det klart. Gurli havde samlet sammen på en hel uges fortrædeligheder, jeg skulle være med til at begræde, og det gjorde så også, at jeg selv måtte brænde inde med mine fortrædeligheder, så det gik helt galt.

Jeg fandt hurtigt ud af, at jeg kun skulle drikke et glas rødvin, og hvis Gurlis grammofonplade løb løbsk, pakkede jeg min sportstaske med rene underbukser, strømper, og hvad jeg ellers havde brug for til den næste uge, og kørte tilbage til mit værelse i Århus og holdt weekend der.

I 2 år stod dette inferno af stort set kun negative oplevelser på. Det var de værste år i mit liv, og aldrig før har jeg været så nedslidt og træt. Det var min søndags hobby med stillingsannoncer, der førte til det næste resultat. Jeg blev ansat som bygherrerepræsentant på et stort biogasprojekt, der skulle opføres i Ribe. Heldigt nok lige i tide inden fabrikken lukkede i Århus. Denne gang valgte jeg at finde en lejlighed i Ribe og flytte permanent hjemmefra.

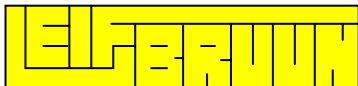
Jeg pakkede mine personlige ejendele i en lille varevogn. Alt andet, møbler, inventar, bil og formue overlod jeg til Gurli. Men på grund af det usolgte hus var vi nødt til fortsat at have fælles økonomi. Jeg opstillede et budget, hvor fællesudgifterne var trukket fra indtægterne, og det resterende beløb skulle deles mellem Gurli og jeg. Ikke lige over for Gurli skulle bo sammen med børnene og der var forskellige andre forhold, der spillede ind. Det var ikke noget, jeg kunne diskutere med Gurli, for hun var helt i chok over det lille beløb, der skulle overføres til hende hver måned, for det kunne hun da overhovedet ikke leve for. I stedet gik jeg i banken og satte dem ind i det. De anerkendte det, jeg havde lavet og lovede at overtale Gurli.

Så selv om jeg var flyttet hjemmefra, nåede bebrejdelseerne mig alligevel, nu bare over telefonen. Det udelukkede så tunge genstande i hovedet, men ellers var grammofonpladen den samme. Især var Gurli forfærdet over, at jeg kunne finde på at udlevere så private oplysninger til banken. På den anden side kunne hun ikke komme med bedre løsninger, så i stedet fandt hun på nye fortrædeligheder og nedgørelser. Og de få penge hun havde at gøre godt med, fremkaldte mange grædeture.

Sjovt nok begræd hun ikke, at hun og Martin skulle på en 14 dages rejse til Sydamerika. De skulle over og besøge Rikke og hendes kæreste, der var på et 2 måneders ophold. Hvordan alt det blev finansieret, ved jeg ikke noget om. Men jeg ved, det blev gennemført umiddelbart efter, at de vel-fodrede børneopsparinger blev udbetalt.

Arbejdet med biogasanlægget var spændende nok, men jeg havde det ikke godt med mig selv. Jeg var slidt ned til sokkeholderne, selv de mest simple problemstillinger blev uløselige. Jeg kastede håndklædet i ringen og forklarede mig i et brev til bestyrelsen. Få dage efter var jeg fyret. Det meddelte jeg til alle relevante parter, og at jeg stoppede betalingerne.

På boligsiden medførte det, at bank, kreditforening og ejendomsmægler trådte sammen og satte en relevant pris på huset, og en måned senere var det solgt. Det medførte en mindre restgæld, som Gurli og jeg måtte dele. Men det var ikke husets skyld, men et resultat af vores overforbrug.

Børnene voksede op i min families skød - så at sige. Simplethen fordi Gurli ikke havde nogen familie, andet end hendes mor - og en fjern bror godt nok. Det fungerede rigtig fint. Gurli passede godt ind i familien og deltog i at skabe mange aktiviteter, og hendes mor blev også inddraget, når det var muligt. Det passede også mig godt, Gurli plejede familielivet, og jeg fulgte med, så godt jeg kunne.

For børnenes vedkommende skete der en opsplittning. Jeg fik et nært forhold til Martin, og Gurli et nært forhold til Rikke. Alt sammen forstået i den bedste mening. Jeg opfatter det naturligt, at man knytter sig, der hvor man passer bedst ind. Det udelukker jo ikke, at der også kan knyttes bånd andre veje rundt, og det gjorde der i høj grad.

Det er klart, at i de sidste 3 år af ægteskabet, var jeg meget fraværende. Sådan set også når jeg var hjemme, for der opholdt jeg mig meget i depressionens tåger. For Martin tror jeg ikke, det betød så meget, han havde nemt ved at finde ind til mig, og det var rigtig dejligt. Også at han boede hos mig hver anden weekend i de 3 år, jeg boede i Ribe.

Omvendt var det med min udadvent, livlige teenagedatter. Der var for stort et spring til min depressive tilstand, til at jeg kunne rumme det. Jeg skubbede hende fra mig flere gange. Det er jeg rigtig ked af, både dengang og nu. Men jeg orkede det ikke anderledes - dengang. Siden har jeg undskyldt det mange gange, og forsøgt at tale med hende om det.

Det er så ikke lykkedes, for mine børn taler ikke om følelsesnære ting. Så får de våde øjne, bliver fornærmede og går. Det skal jeg ikke bebrejde dem, for jeg har selv været med til at opdrage dem. Og i min egen familie taler vi heller ikke om følelsesmæssige ting - dem skubber vi fra os, så forsvinder de igen. Det mener jeg selvfølgelig ikke i dag, men det er en anden sag.

I ægteskabstiden var Gurli og børnene nærmere knyttet min familie, end jeg var. Da ægteskabet begyndte at skrante, fandt Gurli det naturligt at beklage sig til dem. Det blev på et tidspunkt for meget for dem, hvilket de fortalte Gurli. Hermed var min familie også Fjenden selv. Således har min bror beskrevet det:

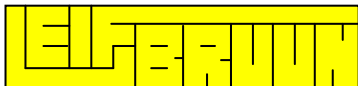
Ja, det er jo ikke nogen hemmelighed for os i familien, at du har været udsat for psykisk vold og nedrakning - vi var jo vidner til det ved diverse sammenkomster.

Jeg forsøgte - pinligt berørt - med afledninger og humor, når hun gik i gang fx ved julefrokosten i vores familie.

Men ved vores mors store 60 års fest, måtte jeg direkte bede hende holde mund, da hun allerede før forretten kom på bordet, begyndte at bagtale dig direkte over for mig, der var blevet placeret ved siden af hende. Efter den episode talte hun aldrig til mig siden!

Det er voldsomt, hvad du har oplevet! Og tragisk når man tænker på, hvordan du er blevet udelukket fra at deltage i dine børnebørns liv.

Så efterfølgende havde Gurli ikke kontakt med min familie - og børnene begyndte også at falde fra. Også selv om min familie rakte ud efter dem i mange år efter, ebbede det hurtigt helt ud.

Jeg kan sagtens lægge 2 og 2 sammen og gætte på Gurlis indflydelse på disse udviklinger. Efter skilsmissen blev hun hurtigt gift igen - til anden side. Alligevel var hun ikke færdig, hverken med mig eller min familie - vi var jo Fjenden selv:

- Kort tid efter jeg var flyttet hjemmefra, skulle Martin konfirmeres. Han insisterede på, at jeg skulle med. Det ville jeg også gerne, men var også betænkelig, for jeg ville for alt i verden ikke være medvirkende til at ødelægge hans store dag. Jeg besluttede mig for ikke at drikke spiritus og parkerede bilen, så jeg hurtigt kunne køre væk. Til min store glæde forløb dagen fint - lige indtil Gurli opsøgte mig ud på eftermiddagen med røde kinder og blanke øjne. Jeg var straks klar over, hvad der nu skulle ske, så hun nåede dårligt at komme i gang, førend jeg gik væk, fandt Martin, og sagde det til ham, som det var, sagde tak for en dejlig dag og kørte væk.
- Martin skulle holde stor fødselsdag i hans nye hjem. Han fyldte 18 år, og spurgte om jeg ville med. Det ville jeg gerne, Men han var dårligt nok kommet hjem, inden han ringede og sagde, at det ikke var så godt. Hans mor havde sagt at i så fald, ville hun ikke holde hans fødselsdag.
- Med tiden kom der også svigerbørn til. Dem gjorde jeg mit bedste for at komme ind på livet af, men det lykkedes ikke. Mere eller mindre direkte har de sagt, at de ikke bryder sig om mig. De undgår mig så vidt muligt og har aldrig taget kontakt til mig.
- Når der kommer svigerbørn, kommer der også børnebørn. 5 styk er det blevet til i alt. Det er også blevet til en håbløs kamp. Det lykkedes mig ellers at få 2 af dem meldt ind i en golfklub, lære dem om golfspillets finesser, og vi havde nogle hyggelige stunder sammen. Men når der skulle laves nye aftaler, skulle de spørge deres forældre først. Det blev der aldrig meldt tilbage på, og så var det slut.

Ovennævnte hændelser strækker sig over nogle år, men det fortæller blot, hvor effektiv og langmodig Gurli var til at nedgøre mig og holde mig ude af familielivet. Det kommer ikke bag på mig, at det forholdt sig sådan, for jeg blev løbende orienteret om det fra forskellige kanaler. Men jeg tænkte ikke nærmere over det, end at folk kan vel tænke selv.

Det kunne mine børn så tydeligvis ikke. Jeg er bekendt med at begge giver udtryk for, at jeg har svigtet dem, og at de aldrig har haft en far. Det sidste må jeg give dem ret i, i hvert fald efter det tidspunkt, hvor de tillod deres mor at have kontrollen over vores samkvem.

Gurli blev altså gift igen, børnene også, de fik gode uddannelser og spændende arbejder og børn selvfølgelig også. Jeg blev hængende i dyndet, økonomisk ruineret, alene i en lille lejlighed, arbejdsløs, psykisk nedbrudt og dybt deprimeret.

Og dog - der var noget, der blinkede inde bag tågerne: 'Frihed', stod der. Jeg var fri, jeg skulle ikke tage hensyn til nogen, ja der var ikke nogen at tage hensyn til - andre end mig selv! For første gang begyndte jeg at tænke på mig selv. Det ubevidste er noget underligt noget. Jeg vidste godt, jeg havde personlige problemer. Jeg var mærkelig, skrev jeg

indledningsvis, det var det nærmeste, jeg kunne komme det. Nu kunne jeg sige, jeg var socialt handikappet. Men hvad lå det bag det, det blev min næste opgave at finde svaret på. Det medførte et 10-års intensivt udviklingsforløb, som ikke er for sarte sjæle. Det var et livskvalitetscenter i Nordsjælland, der hjalp mig på vej ved at lære mig om indestængte følelser og deres forløsning. Det har jeg beskrevet grundlæggende i andre sammenhænge, så det springer jeg over her.

Kort fortalt kom jeg voldsomt til skade som lille, det udviklede sig traumatisk, og var årsagen til, at jeg blev overfølsom, depressiv og indesluttet. Dette traume har jeg fået løst op, så jeg i dag er traumatisk fri. Jeg er stadig den samme, men uden depressive tanker. Så jeg har ændret adfærd og fået en anden tilgang til livet.

Det var lige vand på Gurlis mølle. Han er blevet opslugt af en sekt, blev mit nye mantra. Det er for så vidt også rigtigt, altså bortset fra at jeg gjorde det frivilligt, og at det var mig, der 'slugte' 'sekten', og omdannede den til kursusvirksomheden Frit Sind.

Jamen, man skulle næsten tro, jeg opfandt alt dette for at lave rav i gaden. Det gav en vis omtale i medier og andre steder. Og jeg kan lige forestille mig, hvordan forargelsen kogte op, når min familie mødtes. Ja, jeg ved faktisk, det var sådan, det var. Men det var uden min medvirken. Jeg fik aldrig lejlighed til at forklare mig. Tror heller ikke, det havde ændret noget.

Jeg er ikke i tvivl om, at det var ovenstående, der gjorde Gurlis ihærdige nedgørelser så overbevisende. Maskinmesterfaget vendte jeg aldrig tilbage til. Jeg havde lavet en 180 graders livsændring, var blevet talende og sikkert også med nogle andre ord, end de havde hørt før. Jeg kunne mærke mistilliden, når jeg opsøgte børnene. Det gav et utrygt samvær. Jeg valgte at sige det, som det var, at jeg ikke ville ødelægge noget, og at jeg derfor ville holde mig borte. Samtidig med benyttede jeg alle lejligheder til at fortælle, at min dør stod åben, hvis nogen ønskede at være sammen med mig.

Det tilbud er der indtil nu ikke nogen, der har taget imod.

Tabu ret ¹

At kunne balancere på en knivsæg blev en altafgørende disciplin for mig i mit forhold til Gurli, kan jeg se her i bagklogskabens klare lys. Der var så uendelig mange ting, jeg ikke måtte sige, gøre eller spørge ind til. Men kærligheden gør som bekendt blind, og jeg ville nærmest betingelsesløst Gurli og dermed lukkes ind i de medfølgende sociale sammenhænge. Jeg ville afrettes til at blive en bamsefar, som alle havde det rart med og elskede at være sammen med.

Det fortæller så blot noget om, hvor lidt jeg var i kontakt med mig selv på dette tidspunkt, for jeg vil på ingen måde afrettes, og bamsefar har jeg hverken ønsker om eller evner til at blive - uden at jeg skal påstå noget om, hvad jeg ellers har evner til.

Her er, hvad jeg ved om Gurlis familie efter 20 års samliv: Faderen kommer fra Tønder, hvor han blev automekaniker. Under krigen arbejdede han på lufthavnen i Ålborg, hvor han mødte Gurlis moder. Efter krigen blev de gift, købte et autoværksted i Højer, hvor lille Gurli og hendes broder blev født. Efter nogle år flyttede familien til Esbjerg, hvor faderen blev mekaniker hos Ford. Gurli gik på Danmarksgade Skole og blev efterfølgende udlært kontorassistent også hos Ford.

Det er alt sammen oplysninger, der mere eller mindre tilfældigt er tilfaldet mig og jeg har aldrig hverken set billeder, papirer eller andet fra fortiden. Og jeg fandt hurtigt ud af, at det ikke var noget, jeg skulle spørge yderligere ind til, for så var der det her med knivsægget, og så faldt hammeren.

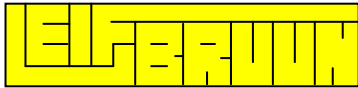
Det minder mig om, at da vi mange år senere var hos psykolog, spurgte han Gurli, om der var sket noget i hendes barndom. Det reagerede hun på med tavshed, gik vel nærmest i chok, pakkede sammen, vi gik og kom aldrig igen.

Genkaldte fortrængninger ²:

- Jeg har mødt Gurli aftenen i forvejen. Nu har hun taget mig med til havefest hos nogle venner. Jeg kan slet ikke klare at være der med alle de nye mennesker. Jeg sætter mig i stedet ud i hendes bil og sover.
- De trækker turisterne ud på dansegulvet for at danse zorba. Gurli og jeg er på Rhodos sammen. Jeg tør ikke være med, men sidder bare og bliver trist. På vej hjem til hotellet bliver vi uvenner for første gang. Vi sidder på trappen foran og skændes det meste af natten.

¹ 'Tabu ret' er resultatet af, at jeg skulle bruge en overskrift til at fortælle om, i hvor høj grad mit ægteskab var styret af tabuer. I mangel af bedre blev det til denne - taburet!

² Genkaldte fortrængninger er hændelser, jeg har genkaldt ifm. mit udviklingsforløb

- Næste aften er vi igen til fest. Jeg kan ikke holde det ud og sætter mig til at sove. Gurli taler med en dame om, at der er noget galt med mig.
- Jeg står og skyller stegepanden under vandhanen, da gæsterne kommer. Det er første gang, vi skal have gæster. Jeg aner ikke, hvad jeg skal stille op med mig selv.
- Jeg er straks i forsvarsposition. Gurli står foran mig. Hun har købt en ny bluse: Hvad synes du om den, siger hun. Jeg ved, at hvis jeg ikke lyder begejstret nok, så tror hun ikke, jeg kan li' den. Men hun ved jo ikke, at jeg har svært ved at vise begejstring. I første omgang lader jeg som om, jeg overhører spørgsmålet og læser videre i avisen. Så nemt går det ikke. Hun spørger igen. Så prøver jeg at snakke udenom og sige noget sjovt. Nu er hun vred på mig og skælder ud.

Den sidste genkaldelse kræver en nærmere forklaring: En af de første gange Gurli stillede sig op foran mig i nyt tøj, var det i noget, jeg ikke syntes klædte hende. Under forklaringen af dette, fik jeg sagt noget med, at hun ikke havde figur som er fotomodel. Længere kom jeg aldrig, for hun eksploderede i vrede og ville ikke snakke med mig i lang tid efter. Det sad altså meget dybt i mig, at når Gurli spurgte mig om personlige ting, skulle jeg passe på med at sige min ærlige mening. Men sandheden er altså, at jeg på dette tidspunkt elskede både Gurli og hendes krop, der havde nogle dejlige runde og bløde former - til forskel fra datidens fotomodeller, der var af Twiggy typen. Det var dem, jeg kaldte tændstik piger, og som jeg ikke havde nogen som helst fornøjelse af at kigge på.

-- o --

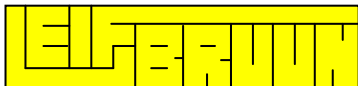
Gurlis forældre tog rigtig godt imod mig. De var venlige og imødekommende, og vidste ikke alt det gode, de skulle gøre for mig. Ja, jeg fik endda gode råd om, hvordan jeg skulle håndtere Gurli og ikke give hende for frie tøjler.

Senere fandt jeg ud af, at venligheden dækkede over, at vi ikke skulle komme til at tale om noget kompromitterende. Det var igen, det her med æggekniven, og alt det man ikke må sige noget om. Vi var der som regel til søndagsmiddag, og når vinen havde løst op for tungebåndet, gik det galt. Oftest var det faderen, det først gik galt for, hvilket fik Gurlis moder til at hidse sig op og tale med store bogstaver. Det blev han så ked af, at han slukøret gik ud på sit lille værksted i baghaven, og stod der og kiggede tomt ud i luften.

Gurli og hendes moder tog også deres ture. Pludselig kunne de sidde og råbe af hinanden, begynde at græde og sige grimme ting. Jeg blev dybt påvirket af disse episoder, gik en tur eller satte mig til med avisen.

Men det mest mærkelige var, at kort tid efter sad de alle 3 og snakkede helt almindeligt med hinanden. Aggressionerne var pakket væk og facaden intakt igen.

Det minder mig om, at mange år senere oplevede jeg samme adfærd mellem Gurli og vores datter Rikke. De kunne snakke misundelsesværdigt tæt og hyggeligt med hinanden - for pludselig at eksplodere i raseri og

grimme ord og gå grædende hver til sit med smækkende døre. Og kort tid efter snakkede de sammen igen, som om intet var hændt.

-- o --

Da jeg mødte Gurli, var hun lige blevet skilt. Hvorfor og hvad der lå til grund, var det småt med oplysninger om. Jeg har mødt 1. manden ved flere lejligheder og opfatter ham som en venlig og imødekommende fyr. Jeg havde flere arbejdskolleger, der havde arbejdet sammen med ham, de havde også kun godt at sige. Det havde Gurli ikke, han var utilregnelig og brugte alt for mange penge, var, hvad jeg fik ud af hende. Jeg fik fornemmelsen af, at det havde været en voldsom skilsmisse - også fordi døren til soveværelset, var smadret, og der var flere andre tegn på vold.

Det får mig så til at tænke på 3. manden, han kom også ret hurtigt til efter vores adskillelse. Deres samliv kender jeg af gode grunde ikke meget til, men jeg har da hørt -

- at de holdt stor bryllupsfest på en restaurant på havnen i Vejle. Den sluttede kaotisk, fordi gæsterne måtte ud og lede efter brudgommen, der var gået bort i nedtrykt sindstilstand.
- at han flere gange forlod hjemmet ved nattetide på grund af uoverensstemmelser og overnattede i varmekælderen på sin arbejdsplads.

-- o --

Gurli var som sagt lige blevet skilt, da jeg mødte hende. Men hun var ikke skilt fra deres 4-årige Rikke. Så jeg vidste fra starten, at hvis jeg ville Gurli fulgte Rikke med. Det havde jeg ikke nogen betænkeligheder ved, for hun var en sød pige, som jeg havde nemt ved at komme ind på livet af, og vi havde mange spændende oplevelser sammen.

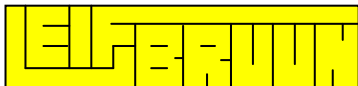
Mig bekendt forsøgte 1. manden aldrig at få samkvem med hende. Min fornemmelse er, at han opfattede os som en ny familie, han ikke ville forstyrre. Hvis det er tilfældet, siger jeg ham af hjertet tak.

-- o --

2 år senere var Gurli og jeg blevet gift, flyttet fra Esbjerg til Herning, hvor jeg havde fået arbejde, og lillebror var på vej. Jeg besluttede derfor at søge om at adoptere Rikke, og det gik glat igennem. Det snakkede jeg med Rikke om, at nu var jeg også hendes far, og sammen med lillebror var jeg far for dem begge, og så ville det være rigtig dejligt, hvis hun også ville kalde mig far. Det blev vi hurtigt enige om, og siden har vi været far og datter.

Selvfølgelig har jeg haft tanken, om man er mere far for sit biologiske barn end for sit ikke biologiske, og selvfølgelig er men det. Men her er et område, hvor jeg er tilhænger af fortrængningsmekanismen. Så når tanken kommer, afbryder jeg den brat og siger: Jeg har 2 børn, basta! Og det vil jeg sige til min dødsdag.

Sådan ser Rikke og hendes børn åbenbart ikke på det i dag, hvor de har vendt mig ryggen. På det seneste har de droppet mit familienavn og erstattet det med Gurlis.

Genkaldte fortrængninger

- Rikke er ked af det. Hun savner Esbjerg. Hun har igen været nede at spørge naboens pige, om hun vil lege.
- Humøret er højt. Jeg fyrer en masse sjove kommentarer af. Vi hjælper hinanden i køkkenet. Det er hyggeligt. Lige indtil jeg opdager, at Gurli er vred over det, jeg siger. Nu er vi uvenner. Jeg føler uretfærdigheden hamre inde i kroppen.
- Rikke og jeg går rundt og kigger på hendes nye børnehave. Hun holder mig fast i hånden. Hun er beklemmt ved situationen. Jeg må ikke gå fra hende endnu.
- Vi har været på besøg rundt om i Esbjerg. Nu er vi på vej tilbage til Herning. Både Gurli og Rikke er efter en begejstret weekend lige pludselig blevet påfaldende tavse. Da vi nærmer os Herning, græder de begge.
- Rikke har bedt mig hjælpe med lektierne. Det varer ikke længe, så har jeg fået hende til at føle sig dum. Hun stamper i gulvet og går fornærmet igen.

Brudte generationsbånd

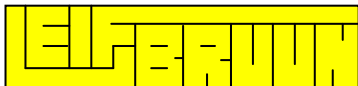
Vi har alle bedsteforældrene på besøg til søndagsmiddag, og nu sidder vi i sofahjørnet med eftermiddagskaffen. Vores 3-årige søn, Martin sidder på gulvet i den anden ende af stuen med sine legesager. Så sker der et eller andet, så han snubler og begynder at græde. Straks er der en skov af hænder, der rækker ud efter ham med tilkaldelyde som: Nåh lille skat, slog du dig?

Martin løber grædende udenom skoven - hen til mig. I vores hverdag ville det være en helt normal situation, nogle gange kom han til mig, andre gange til Gurli, det var der ingen konflikt i. Men det skal jeg godt nok love for, der var denne søndag eftermiddag. Der blev ikke sagt noget, det var det usagte, der gjorde det. Det usagte indeholdt ordet 'ravnemor'.

Det vidste min kone godt, kunne jeg se på hende, da hun skyndsomt gik ud på toilettet.

Genkaldte fortrængninger:

- Gurli har fødselsdag. Jeg kan ikke få mig selv til at ønske hende tillykke. Jeg forsøger at gemme mig. Jeg overbeviser mig selv om, at en fødselsdag ikke er noget særligt, det er bare et udtryk for, at jorden har drejet en gang rundt om solen, og det har Gurli jo egentlig ikke haft nogen indflydelse på. Desuden har jeg sørget for en gave til hende - ved at lade Rikke købe den.
- Jeg kan ikke holde det ud, når de alle sammen kommer hen til mig og spørger, hvorfor du er så tavs og indesluttet, siger Gurli. Det er dagen efter en fest, der er gået lige som så mange andre fester. Jeg har været trist, og Gurli er blevet vred på mig. Senere på natten har jeg åbenbart

skabt mig fuld og tovlig. Det kan hun sagtens bilde mig ind, for jeg kan ikke huske noget. Efter tømmermændene at mærke skal det nok passe.

-- o --

Rikkens og hendes børn har på det seneste taget kontakt til Rikkens biologiske far. Det bifalder jeg ubetinget, men det vækker nogle minder:

Alle i familien og vores venner ved, at jeg først mødte Rikke, da hun var 4 år. Alle undtagen Martin - så på et eller andet tidspunkt vil han finde ud af det. Da Martin er omkring 5 til 6 år, foreslog jeg Gurli og Rikke, at vi burde fortælle ham det. Det blev afslået med våde øjne, fornærmethed og bortvendte kroppe, men jeg holdt fast og sagde, at hvis han spurgte mig, ville jeg fortælle sandheden.

Det skete så en eftermiddag, hvor vi var alene hjemme, og hvor han havde kigget i Gurlis skuffe med billeder. Der havde han fået øje på nogle feriebilleder, hvor Gurli og Rikke var sammen med en anden mand.

Det forklarede jeg ham så, som det var, og selvfølgelig skulle han prale af sin nye viden, så snart Gurli og Rikke kom hjem. Og jeg skal da lige love for, at jeg blev overfaldet af dem begge og blev beskyldt for de groveste ting. Det var i den forbindelse, jeg kom til at sammenligne dem med hyæner, hvilket bestemt ikke lagde nogen dæmper på udgydelserne.

Hovedløs oprydning

Der var efterhånden smidt så meget ragelse ud i fyrrummet, at der ikke kunne proppes mere ind. Nu har jeg ryddet op, og tingene har fået faste pladser. Alt ragelset ligger i carporten klar til at blive kørt på lossepladsen.

Så kommer konen og børnene hjem. Da de opdager, hvad jeg har i sinde, bliver der voldsom gråd og ballade. Hver især tager de deres ejendele:

- Det skal i hvert fald ikke smides ud, siger de næsten i munden på hinanden.

I fælles vrede brokler vi det hele tilbage i fyrrummet. Den eneste forskel er nu, at jeg er uvenner med dem alle.

Anbefaling

Jeg blev efterhånden skældt huden fuld for alle mine dårlige og manglende egenskaber, så snart jeg var inden for hørevidde. Sikkert med rette langt hen ad vejen, for jeg var som sagt en underlig fisk. Men det gjorde det ikke mindre ulideligt at høre på, så som et desperat forsøg på at stoppe hende, spurgte jeg:

- Er der slet ikke noget, jeg er god til?

Så blev der stilhed. I lang tid. Indtil hun i fuld alvor svarede:

- Jo, du er god til at lægge tøj sammen!

Det kom helt bag på mig. Jeg blev lettet, ja ligefrem glad. Jeg følte det som en anbefaling. Jeg var altså ikke helt håbløs. Selv her mange år efter sidder det stadig i mig. Jeg elsker at lægge tøj sammen. Jeg gør det omhyggeligt. Jeg hygger mig med det. Jeg er nemlig go' til det!

Genkaldte fortrængninger

- Gurli vil gerne på højskole i en hel uge. Jeg bliver bange, for jeg ved nok, hvad der foregår på højskoler. Men det siger jeg ikke noget om. I stedet siger jeg: Det synes jeg, du skal gøre, hvis du har lyst.
- Gurli ringer hjem hver dag fra højskolen og fortæller begejstret om det, hun oplever. Jeg føler mig ensom og forladt og svarer kun med enstavelserord. Er det bedre, jeg lader være med at ringe hjem? spørger hun til sidst opgivende.
- Hvad står der? spørger Rikke deltagende. Hun er lige kommet ned i stuen, hvor jeg ser fodbold i fjernsynet. Kan det ikke være lige meget, du ved jo ikke en gang, hvem der spiller? siger jeg irriteret. Så spurgte hun ikke om mere!
- Gurli skruer op for musikken i radioen og danser alene rundt i stuen. Det gør mig endnu mere tavs. Jeg lader som ingenting og fortsætter med at se fjernsyn, selv om lyden drukner i musik.

Begyndelsen på enden

Min kone og jeg sidder i hver sin ende af hjørnesofaen. Hun læser i et blad, og jeg ser tv. Så kommer Martin ned i stuen, på vejen snupper han et æble i skålen. Straks ringer mine alarmklokker, for Gurli reagerer voldsomt på smaskelyde. Reaktionen udebliver da heller ikke, da han sætter sig ved siden af hende, og tager et bid af det spændstige æble. Hun springer op og skælder højlydt på ham:

- Din dumme dreng! Du ved da, at jeg ikke kan holde ud at høre på det!

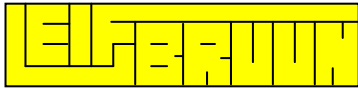
Martin bliver lige så fornærmet og går skældende tilbage til sit værelse og smækker med døren.

Nogen vil måske mene, at jeg skulle have råbt vagt i gevær, allerede da han tog æblet, men jeg vil ikke på den måde blande mig i andres forhold. Desuden vidste vi jo alle, hvordan det var fat. Gurli så også, at han tog æblet, og Martin vidste udmærket, hvad der ville ske. Hvorfor de så ikke forhindrede 'katastrofen', var min store undren.

For at forstå det, skal man grave et spadestik dybere i vores ægteskabelige forhold, der mildest talt ikke fungerede ret godt. Igen og igen endte vores samtaler i skænderier, hvor vi ikke blev enige om noget som helst, men skiltes med vredesudbrud, desperation og efterfølgende tavshed.

Det var sådan en tur vi havde taget den dag under aftensmaden, og nu sad vi så og skumlede i hver sit hjørne af sofaen. Allerede da vi begyndte at hæve stemmerne, vejrede Martin situationen og gik ind på sit værelse og lukkede døren. Da der så atter blev ro i lejren, vovede han sig tilbage igen. Han fornemmede straks den dårlige stemning, og på vejen tog han et æble med uden egentlig at gøre sig klart, hvad han ville med det.

Han ville blot snakke med sin mor. Men da hun ikke var oplagt til dette, men fortsatte med at skumle i sit blad, blev han irriteret. Atter engang var han indfanget i tavshedens krigsdrama, som han ikke var part i og derfor

heller ikke kunne ændre på. Men han sad med en granat i hånden. Den kastede han og blev dermed inddraget i krigen.

Hvis nogen tror, at jeg kold og kynisk sad i mit sofabjørne og lavede analyse, må jeg hellere fortælle, at den først er lavet 30 år senere. I situationen var jeg følelsesmæssigt kørt så langt ned i kulkælderens, at jeg var fanget i mit eget traumatiske spin og var ude af stand til at gøre noget som helst fornuftigt.

Genkaldte fortrængninger

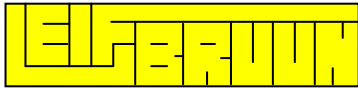
- Hej far, siger Rikke glad. Hun er lige kommet ind med en veninde i hælene. Jeg bliver irriteret over hendes glade stemme og overhører hende. Det smerter helt ind i sjælen at mærke Rikkens skuffelse, da hun lydløst går igen. Men jeg orker det ikke anderledes.
- Vi har besøg af min mor og Jens Chr. De står alle oppe i køkkenet og snakker begejstret om det tøj, mor har haft med. Jeg sidder alene nede i stuen og føler mig udenfor. Jeg lader som om, det er fordi, jeg ikke gider snakke om tøj.
- Jeg kunne se det på dig, allerede da du kom ude i indkørslen, siger Gurli skuffet. Vi sidder og drikker kaffe, lige efter jeg er kommet hjem fra arbejde. Gurli har fortalt forskellige ting fra sin dag, medens jeg fraværende og tungt sidder over for hende. Det eneste jeg har i hovedet, er at få lejlighed til at gå ned og lægge mig på sofaen. Bare 20 minutter på maven, så vil alle de tunge energier være dampet af igen.
- Jeg ligger vågen hele natten og lytter til lydene udenfor. Jeg savner Gurli, hun er taget til fest om aftenen. Da hun endelig kommer hjem, lader jeg som om, jeg sover.

-- o --

Det endelige punktum mellem Gurli og mig skulle sættes ved at vi fik underskrevet skilsmissepapirerne i skifteretten i Vejle. Jeg forestillede mig, at det blot var en formalitet, for reglerne er klare både med hensyn til hustrubidrag og børnepenge, så jeg skulle blot skrive under. Men Gurli havde opsøgt en skilsmisseadvokat, som mente, hun skulle få lavet en tilføjelse om noget, som jeg aldrig fandt ud af, hvad var. Jeg kiggede på juristen, som sad overfor os, om det var noget, hun billigede, men hun ville ikke tage stilling til noget som helst. Så ville jeg ikke skrive under, og det betød, at vi skulle i byretten.

Reglerne siger åbenbart, at det skal foregå i mandens hjemby, som for mit vedkommende var Ribe. Her ligger byretten i det gamle, smukke rådhus, som jeg kan se fra mit stuevindue, eller jeg kan i hvert fald, når jeg kigger hen over domkirken, se storkereden, som er anbragt ovenpå rådhuset. Så det er mange gange om dagen, jeg kigger den vej, for at følge med i storkefamiliens liv og færden, og min nærmest daglige gåtur er som regel også rundt om rådhuset. Derimod har jeg aldrig været inde i det.

Det kom jeg så, den dag Gurli og jeg er sat stævne. Det foregår i den store rådhusal, hvor min advokat og jeg sidder til den ene side, Gurli og

hendes tilsvarende til den modsatte og dommeren og dennes sekretær ved endevæggen. Nået så vidt foregår det fuldstændig, som jeg har set det på film og i tv adskillige gange. Dog langt mere udramatisk og klinisk. Gurli tilføjelse til papirerne hørte jeg aldrig noget om, og i løbet af nul komme fem var de underskrevet, og Gurli og jeg fulgtes ad ud af rådhuset.

-- o --

Så skete der det, jeg den dag i dag stadig spørger mig selv om: Hvor dum har man lov til at være? Nu lader jeg det så op til andre at vurdere:

Der er noget, der hedder kvindelist. Jeg ved ikke om det var det, jeg var udsat for, men det er det eneste, jeg kan forklare det med. For i hurtig rækkefølge fik Gurli mig til at synes, at det var en god idé:

- at vi drak en øl sammen på Weis's stue
- at vi gik en tur rundt i Ribes hyggelige gader og stræder
- at vi spiste middag på Hotel Dagmar
- at Gurli skulle se, hvordan jeg boede
- at det var bedst hun overnattede, nu det var ved at blive mørkt
- at vi begyndte at kontakte hinanden og lave små aftaler
- ja, at vi begyndte at komme sammen sådan i al almindelighed

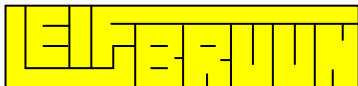
-- o --

Straffen, for at genoptage samværet udeblev ikke, den ramte som et lyn på vores uigenkaldeligt sidste date. Vi havde aftalt, at Gurli skulle hente mig på min arbejdsplads i Billund, sammen køre til Ribe og holde hyggemiddag. Alene ordet 'hyggemiddag' får stadig mine få tilbageblevne nakkehår til at rejse sig. Dengang gjorde det mig nervøs og utryk. Det mærkede Gurli straks, og dermed overtog vores mønstre seancen, og alt gik, som det plejede:

Allerede midt i den anden flaske vin satte Gurli den gamle grammofoonplade på. Jeg gik så meget i chok, at jeg rejste mig fra bordet, satte mig over i sofaen og kiggede tomt ud i luften. Gurli reagerede også reflektorisk og hjalp sine argumenter på vej ved at slå på mig. Da hun ikke kunne trænge igennem mine parader, tog hun i stedet fat i håret, og rykkede så hårdt, at en tot slap hovedbunden.

Scenariet havde jeg forudset umiddelbart forinden, og at næste trin ville være, at hun ville køre hjem til Give. Så både fordi hun havde drukket for meget, og fordi jeg skulle med til Billund næste morgen, havde jeg gemt hendes bilnøgler.

Og ganske rigtigt, da hun opdagede det, gik hun helt over gevind. Hvis ikke hun straks fik nøglerne, ville hun ringe til politiet, sagde hun. Jeg gav mig ikke, og så var hun jo nødt til at ringe - resonerede hun åbenbart. Hun begyndte med, at hendes bil var stjålet, men fik det ændret til, at det var nøglerne, der var stjålet - inden hun blev afbrudt af politimanden i røret, der sagde, at de havde en patruljevogn i nærheden, og at den kom lige forbi.

Det blev sidste gang, jeg hørte Gurli udlevere mig. Ja, det blev sådan set sidste gang, jeg hørte hende sige noget. Uden ord lagde hun telefonrøret på plads, tog sit gode overtøj og gik ned på gaden.

Få minutter efter stod der to granvoksne politibetjente i min stue, hvor jeg sad i sofaen med en pose frosne ærter oven på hovedet. Jeg besluttede at begynde helt fra begyndelsen og forklare forløbet grundigt, så de uden ord forstod det logiske i, at ærterne lå, som de gjorde.

Undervejs i forklaringen fornemmede jeg, at de kiggede mere og mere forstående og medfølelse på mig. Og da de gik igen, var det med ønsket om, at jeg skulle have en fortsat god aften.

Fra stuevinduet kunne jeg se, de passede Gurli op, og havde en alvorlig samtale med hende. Lidt senere kom hun ordløs tilbage. Jeg hentede dyne og pude, smed det på sofaen og gik i seng. Næste morgen foregik det lige så ordløst. Jeg havde taget min beslutning: Over and out! På vej mod Bil-lund spekulerede jeg alligevel på, om hun ikke havde behov for at sige undskyld, men hun gjorde det ikke.

Jeg tror faktisk aldrig, jeg har hørt det ord komme ud af hendes mund!

Er jeg en dårlig far

Det mener mine børn tydeligvis. Det - og konsekvenserne af det - må jeg så leve med. Jeg kan kun sige at jeg gjorde mit bedste, og med de betingelser jeg havde, er jeg stolt af, hvad jeg formåede.

Med betingelser mener jeg det, jeg har beskrevet foranstående. Dertil kommer, at jeg i hele forløbet var traumatiseret til op over begge ører - med de psykiske uligevægtigheder, det nu engang medfører.

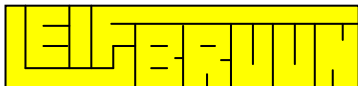
Alkoholiker, narkoman, psykiatrisk svingdørspatient eller selvmord er de typiske måder at miste livet på, når man har det sådan. Jeg fandt min egen vej og har kæmpet mig igennem det, så jeg i dag er traumatisk fri. Jeg kender ikke andre, der har gjort tilsvarende.

Det var således ikke nogen ferierejse, jeg var på, men en kamp for at redde mit liv. Det stod på i den periode, hvor Gurli havde indgået nyt ægteskab med eget hus og god økonomi m.m. I forhold til mig udnyttede hun det på mesterlig vis til at sætte mig i 'bad standing' hele vejen rundt blandt børn, familie og venner.

Det kunne være interessant at stille Gurli spørgsmålet: Hvordan har du det med den 'sejr'? På den anden side kender jeg svaret i forvejen: Våde øjne, vredesudbrud og en bortvendt krop!

Ovenstående skriver jeg ikke for at forsvare mig, det er blot kendsgerninger. Mine børn og svigerbørn har ofte opfattet mig som provokerende. Det tror jeg, beror på, at jeg har nogle opfattelser, der ligger fjernt fra deres. Som nævnt har jeg foretaget en 180 graders livsomvæltning efter skilsmis- sen. Ikke at det har ændret mig væsentligt, men det har givet mig friheden til at leve efter det, jeg tror på. I flæng kan jeg nævne følgende karakteri- stika:

- Fortielser hverken kan eller vil jeg ikke leve med. Og vil andre ikke være med til at punktere dem, gør jeg det selv - skriftligt og i al offent- lighed.
- Mit samfundssyn er ret så kritisk. Jeg synes, der sker så meget forkert - både i den store verden og i vores egen lille andedam. Det er ikke noget, jeg skilter med i min dagligdag, men det er heller ikke noget, jeg skjuler. Jeg har beskrevet det, som jeg bedst kan på min hjemmeside: [Så'n syn's jeg](#).
- Socialt samvær der udelukkende bygger på hygge og at nu skal vi have det rart sammen, kan jeg ikke deltage i. Jeg har stort behov for at være sammen med andre, men det skal bygge på kvalitet og indhold. Jeg kan ikke være sammen med mennesker, der ikke er nysgerrige efter at lære nyt, men bare lukker sig om sig selv og det, de altid har ment. Jeg vil være sammen med mennesker, der tør udfordre hinanden på en god og kærlig måde - og gerne sjov og underholdende tilligemed. Det vinder alle ved.
- Materialisme er ikke lige mig. Jeg må have et anti-shoppe-gen. For mig er det stort, når det lykkes at løse et problem uden at købe nyt. Og lykkes

det ikke, køber jeg helst brugt. En gedigen brugsgenstand, der tydeligvis har løst mange opgaver for andre, og nu gør det for mig, er yderst tilfredsstillende. Luksusting, der er fancy, cool og overfede, er jeg helst fri for. Jeg foretrækker noget, der er funktionelt og godt kram - uden overflødige dikkedarer.

- Fester gør mennesker kunstige og skabagtige. Og når facaderne falder sammen, åbenbares det, hvor små de er. Nej livet i sig selv er en fest - ind imellem i hvert fald. Og tør man kaste sig ud i det og lade sig føre med, er det i sig selv berusende - og festligt.
- Børneopdragelse har grundlæggende til formål at lære børnene at kunne begå sig på fornuftig vis i det samfund, de med tiden bliver en del af. Det kræver masser af tillid, støtte, opbakning og trøst - eller kærlighed kort sagt. Det kan ingen få for meget af. Men det har altså ikke noget at gøre med, at de roses i uendeligheder med at være verdens smukkeste, dygtigste og dejligste prinser og prinsesser, for det giver uvægerligt bagslag, når de kommer ud i verden og skal leve op til det.

Store børn skal ikke opdrages,
de skal støttes i at stå på egne ben!

Ovenstående 2 korte linjer beskriver den vanskeligste rolle, man har som forældre. Det begynder allerede tidligt, så børnene får deres egne erfaringer. Det er simpelthen overgreb, hvis forældrene ikke forstår at gøre det på en kærlig og forsvarlig måde.

Børneopdragelse kan man have mange fine teorier om, men det er i praksis, de skal vise deres egnethed. Derfor har jeg været igennem mine gemmer og fundet frem, hvad jeg har skrevet om mit virke som opdrager:

Af skade bliver man klog

Hvis billetmanden derhenne, spørger dig om, hvor gammel du er, skal du bare sige 5 år, siger jeg til Rikke, der lige er fyldt 6.

Jamen, hvor dum kan man være? har jeg spurgt mig selv om lige siden.

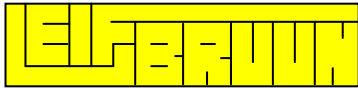
Og med både datterens mor og min mor i bilen er det altså ikke på den måde, man sparer en halv færgebillet!

Aldrig før har Bornholmerbåden lagt fra land med så høj bølgegang!

Konfliktløsning

Gurli laver aftensmad. Hun har været ude at handle, men har glemt at købe mælk. Jeg tilbyder at køre ned i Brugsen, og 6 årige Martin vil med. Vi går hurtigt igennem supermarkedet - hen til mælken. Der er ellers mange ting Martin stopper op ved og gerne vil have. Jeg siger nej, det er kun mælk, vi skal købe.

Ved kasseapparatet kommer vi til at stå i kø - Martin med næsen lige ud for lakridspiberne. Sådan en vil han gerne have. Jeg siger nej, vi skal hjem og spise nu. Men han bliver ved med at tigge. Jeg svarer ham ikke, til sidst

ligger han på gulvet med grådkvalt stemme og beklager sig højlydt. Jeg kigger på ham og siger, hvad tror du, de andre mennesker tænker?

Så besinder han sig og rejser sig tavst op.

Forskellige virkeligheder

- Skal vi ikke grille i aften, spørger min 8-årige søn?

Det er der stemning for i familien, så det beslutter vi os for. Der bliver købt ind hos slagteren af både bøffer, kylling og pølser, bordet bliver dækket på terrassen, og grillen står rødglødende klar:

- Jeg vil gerne have en kold pølse, siger min søn så!

Det fik han - helt uden indvendinger. For det fortalte jo blot, at for ham var en grillaften ensbetydende med at familien hyggede sig sammen. Og det var der da alt mulig grund til at bakke op om.

Børneopdragelse = Kærlighed + Vedholdenhed

¹ Bagdøren ryger op, så det giver et sug gennem huset.

- Slam! lyder det efterfølgende, da den bliver smækket i, så hele huset ryster, og al glasset klirrer.

- Det er bare mig, råber min 9-årige søn.

Det er sådan set en unødvendig meddelelse, for det er kun ham, der kommer ind på denne måde. Desuden var jeg ude at kalde på ham for 10 minutter siden. Vi andre er i fuld gang med at spise. Men jeg så godt, at han stod sammen med nogle store drenge.

Alt imens han smider handskerne, støvlerne, halstørklædet, huen og jakken, så det ligger på række ned ad baggangen, forklarer han snøftende, at han skal skynde sig at spise, for han skal ud igen til Bjørn, der lige har fået en ny knallert. Trods gentagne snøft, er næsen begyndt at løbe, da han kommer ind til os andre.

Jeg tager fat fra en ende af:

- Gå hen i køkkenet, ta' noget køkkenrulle og puds næsen! siger jeg. - Gå udenfor, luk døren, og prøv så at komme ind igen på en civiliseret måde. Det vil sige ved at lukke døren lydløst op og i.

Uden vrøvl gør han, som jeg siger, samtidig med at han snakker om Bjørns knallert, som han bagefter skal ud og hjælpe med at skubbe i gang og til sommer, når han er blevet stor, må få lov til at prøve.

- Gå ud og sæt dine støvler på plads, saml overtøjet sammen og hæng også det på plads! fortsætter jeg.

Da han kommer tilbage og skal til at sætte sig, kommanderer jeg:

- Ud og vask hænder,

Endelig, da vi andre er næsten færdige med at spise og maden er blevet halvkold, sidder han ved bordet.

- Bvadr, medisterpølse, det kan jeg ikke li', siger han med forvrænget ansigt.

¹ Historien er for så vidt autentisk, idet den er gengivet som et sammendrag af flere hændelser.

- Vel kan du så, fortsætter jeg kommandoerne. Og mens jeg øser op på hans tallerken, skærer medisterpølse i småstykker, moser kartoflerne og overdænger det hele med brun sovs, forklarer jeg, at det er meget uartigt at sige sådan, om han har tænkt over, hvor lang tid hans mor har brugt på at lave maden og den stakkels gris, der har givet sit liv for at blive til medister.

Helt upåvirket af mine pædagogiske forklaringer smiler han pludselig over hele ansigtet:

- Vil I høre en vittighed?

- Nej, spis nu, svarer jeg. Vel vidende, at den vittighed er nødt til at komme ud, inden der kan komme noget ned.

- Den handler om 3 frække damer, der sad i en bar og snakkede om, hvem af dem, der havde den største af den her, siger han og peger med kendermine på et eller andet ubestemmeligt under bordet.

- Jeg kan proppe en ølflaske op, sagde den ene af damerne.

- Ork, jeg kan få en vinflaske op, sagde den anden hurtigt efter.

Den tredje kiggede bare på dem, og spurgte så:

- Hvor tror I, jeg har gjort af barstolen?

- Spis, for helvede! siger jeg vredt, mens jeg kæmper med nogle helt andre følelser og omhyggeligt undgår at kigge på de andre.

Endelig går han i gang med at køre maden ned og når faktisk at blive færdig samtidig med os andre.

- Jeg ordner komfur, gryder og pande, siger jeg, - og du ordner resten.

- Jamen, jeg har lovet at komme ud til Bjørn, siger han beklagende.

- Så må du skynde dig.

- Hvorfor er det altid mig, nu på grådens rand.

- Jep, siger jeg bare. - Hov, hvor skal du hen?

- Je' skal på wc.

Det er utrolig så forudsigeligt den mave arbejder, tænker jeg, mens jeg gør min del af jobbet færdig. Rydder et hjørne af spisebordet og sætter mig til med avisen og en kop kaffe.

Lidt senere dukker han frem igen, tydelig skuffet over, at køkkenet ikke er ordnet.

- Hænderne! siger jeg bebrejdende.

Bagefter går han med megen skramlen og klirren og med stram mine i gang. Da han er færdig, og bordene er tørret af, lusker han ud i gangen.

- Lektierne, råber jeg.

- Jeg har ikke noget for, kommer det tilbage.

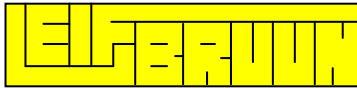
- Lad mig se dine skolesager.

- Nåh ja, jeg skulle regne disse opgaver og læse denne side, siger han og sætter sig til rette.

Efter en del småskænderier, fordi jeg ikke vil lave lektierne for ham, bliver han endelig færdig.

- Det for sent at komme ud nu, siger jeg. - Det er ved at være sengetid.

Uden overgang går ansigtet i opløsning og tårerne pisker ned af kinderne.

- Okay, så en halv time da, løber det af med mig, inden han når at gå lydeligt i udbrud. - Men så er det også på hovedet i seng bagefter
- På rekordfart bliver skoletasken pakket. Overtøjet. Støvlerne.
- Slam, siger bagdøren, så hele huset ryster, og al glasset klirrer.
- Bjørn, råber han, stormende ned af indkørslen.
- Garanteret med åbenstående jakke og uden handsker, tænker jeg opgivende.

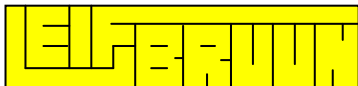
Børnearbejde

Mine børn har aldrig fået lomme penge. De har heller aldrig bedt om at få det, eller om noget som helst andet for den sags skyld. De tjente nemlig deres egne penge. De var ansat i hjemmet. Overenskomster og fagforeninger var ikke på tale. De var lønarbejdere - med individuelle lønforhandlinger. Med en aldersforskel på 6 år var der selvfølgelig forskel på kvalifikationerne, og så var der selvfølgelig også forskel på timelønnen. Arbejdstiden skulle de selv holde regnskab med på en kalender, der hang på væggen:

The image shows a calendar for the year 1986, with handwritten entries in blue and black ink. The calendar is organized by month (Januar, Februar, Marts, April, Maj, Juni) and weeks (Uge 1 to Uge 27). The entries include dates and numbers, likely representing hours worked or payments. A large logo for 'Kgl. Brand' is visible on the right side of the calendar. There are also some handwritten notes at the top of the page, including '6 1/4', '4 1/2', '4 3/4', 'udb. 7/2', '103.0015', '6', '5 1/4', '3 3/4', '3 1/4', '4 1/4', '8 1/4', and '3 1/2'.

Arbejdet kunne være afrydning køkken 1/4 time, græsslåning 1 time osv. Hver måned blev regnskabet gjort op. Pengene kunne de selv disponere over. Det var jo deres. Men der gik hurtigt sport i at spare op, så de hævdede nødtigt noget.

Omvendt kunne jeg mange gange reducere saldoen, hvis der var noget de ønskede sig, ved at sige at så må I selv betale noget af det. Men ofte skete der det, at hvis de fx ønskede sig et par dyre sko, kunne jeg sige, så må du selv betale 100 kr. Så fandt de mange gange ud af, at der var et par andre sko, der var lige så gode, og som kostede 100 kroner mindre, og så kunne de spare deres egne penge.

Handel og vandel

Vi forlanger 500 og skal mindst have 300,
siger min 9'årige søn i telefonen.
Han har sin gamle cykel til salg.

Brevet til Sydamerika

Jeg er selvfølgelig drøn misundelig, over at jeg ikke skal med og besøge jer, men det er jo mit eget valg. Det hænger også sammen med en beslutning jeg har taget om, at jeg vil arbejde koncentreret med min egen udvikling i nogle måneder endnu. Også ud fra en målsætning jeg har om, at jeg vil gøre mit til, at vi alle fremover kan have det rart med hinanden.

Så i påskeugen tager jeg på endnu en rejse i mit indre univers, det forventer jeg mig meget af. Filosofisk udtrykt kan man sige, min rejse udpræget er en rejse i tid, og jeres rejse mere udpræget er en rejse i rum (afstand).

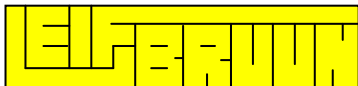
På en eller anden led tror jeg at begreberne rum og tid indgår i alle oplevelser. Fx hørte jeg den anden dag, at forskellen på en piges bryster fra hun er 20 til hun er 60 år, er, at når hun er 60, er brysterne placeret på hver sin side af navlen. Det var ikke under bæltstedet, vel? Det sker først når hun fylder 80, vil jeg tro.

Det er også forunderligt at tænke over, at det 'nu' jeg sidder i med det her skriveri, det går der lang tid, inden I oplever. Men hvad laver I lige nu? Og en betingelse, for at I oplever mit nu, er, at Mor og Martin udfører deres 'rumrejse' om på den anden side af Jorden. Bare jeg snart kan høre om jeres nu.

Det minder mig om, at jeg skal til at være færdig, for jeg skal til Give for sidste gang, inden de skal rejse. Mor er meget nervøs. Det er Martin nok også ... Vi skal have pizza i aften ... Det skal nok gå alt sammen. Jeg tror ikke, der sker halvt så mange uheld, som Mor har forudset. Så det bliver alle tiders oplevelse for jer alle.

Det er ved at blive forår i lille Danmark. Det er lyst, når jeg står op om morgenen ... Fra i morgen er det sommertid ... Så vil det godt nok være mørkt igen i nogle dage. Når jeg står op, altså ... Solen skinner udenfor, det ser mildt ud ... Storken er ikke kommet til Ribe endnu, det holder jeg meget øje med ... I de sidste mange aftener, når jeg kigger ud af mit stuevindue lige inden det bliver mørkt, kan himlen lige pludselig blive helt sort af stæreflokke, der kommer ind over byen ... Der må være stæretræf her lige syd for byen ... Fuglene flyver i flok, bare de er mange nok.

Ænderne i parken, duerne på tagryggene og mange andre fugle oppe i luften, er meget parvis for tiden ... Domkirken ser ud, som den plejer. Der kommer jeg meget, der er mange koncerter. På onsdag skal jeg til koncert med et symfoniorkester og et stort kor, men det er nu ikke i kirken.

Jeg har lige været nede i byen. Det var sgu koldt alligevel... Jeg købte frimærker og så på turister. Dem er der allerede mange af. Turister altså... Der er også mange frimærker, men det er mest på posthuset. Turisterne er alle vegne, også på posthuset, så jeg måtte stå i kø for at købe frimærker... Jeg har skrevet til en boligforening, jeg vil gerne flytte til Vejle. Det var derfor, jeg manglede frimærker ... Tror I, der er lige så mange turister i Vejle? Der er i hvert fald mange køer.

Jeg er sgu stolt over, du har spurgt efter et billede af mig ... Jeg har lige haft besøg af Bedde og Jens Chr. Bedde er irritabel. Hun er holdt op med at ryge. Det synes jeg er flot ... Jeg tænker ofte på, jeg gerne vil have et andet arbejde, jeg gider ikke være tekniker mere ... Jeg tænker i det hele taget meget, det har jeg det rart med ... Men det er sikkert besværligt for mine omgivelser.

Det var så alt, hvad jeg havde i hovedet så'n lige på en studs ... Nu er det begyndt at sne ... Jeg har forsøgt at tage mine Sydamerikas briller på og gået rundt i huset og samlet ting sammen og lavet en lille stemningscollage, som jeg håber, I kan have glæde af i en stille stund.

Hils alle jeg kender i Sydamerika, specielt Mor og Martin.

-- o --

Mine børns påstand om, 'at de aldrig har haft nogen far', mener jeg at have tilbagevist i ovenstående tekst. Jeg kan såmænd også bevise det med billeder. Jeg har nemlig samlet alle familiebilderne i kronologisk orden både på personer og på begivenheder, og der kan man se, hvor meget vi har været sammen på ferier, udflugter, familiefester og i det hele taget. Og er der billeder, jeg ikke er med på, er det sikkert fordi, det er mig, der var fotografen.

Billederne ligger på min hjemmeside under den private del af [Familie-data](#):

Afslutning

For at komme eventuelle spørgsmål til dette manifest i forkøbet fremsætter jeg følgende kommentarer:

- Jeg skriver fordi, jeg ikke kan lade være, og for at blive klogere på mig selv og omverdenen. En vigtig del af den proces, er at gøre det offentligt, for det er alt for nemt at lyve for sig selv.
- At blive klogere på mig selv gælder i særlig grad for dette manifest. Det er først nu, det står mig klart, i hvor høj grad jeg har været udsat for partnervold og især fortielser.

- Manifestet er ikke et forsøg på at hævne mig på Gurli. Hævn er ikke noget, jeg beskæftiger mig med. Skulle jeg fremkalde følelser for Gurli, må det være noget med medlidenhed. Hun var styret af sine egne indre dæmoner, og var enorm angst. Angst kan dæmpes med spiritus, og hvis man kan overbevise sig selv om, at det er andres skyld. Men det har selvfølgelig også andre konsekvenser. Jeg har skrevet det så anonymt som muligt. De navne jeg nævner er frit opfundne, og 'Gurli' døde for flere år siden, så hun får aldrig problemer med det.
- Jeg indrømmer gerne, at jeg har behov for at retfærdiggøre mig selv.
- At jeg først skriver manifestet nu, er fordi, det først er nu, jeg er klar til det.
- Jeg mener, man skal tale med sine børn om de problemer der er i familien - på børnenes niveau. Forældrenes indbyrdes stridigheder, skal man ikke involvere børnene i - og da slet ikke bruge dem som gidsler. Nu er mine børn godt og vel voksne, og det meste af det, jeg skriver, er noget, de selv har gennemlevet, så det burde ikke komme bag på dem.
- Jeg er mere bekymret på børnebørnene vegne. For dem må det være chokerende læsning. Men de har også ret til at kende sandheden - som jeg ser den.

-- o --

Da jeg begyndte på dette manifest, kaldte jeg det for 'Partnervold', men rettede det ret hurtigt til 'Partnervold og fortællinger', fordi jeg opdagede, at det var fortællingerne, der gjorde mest ondt. Især fortællingerne over for mig selv, der gjorde, at det tog mere end 30 år, inden jeg turde erkende, hvad det var, jeg havde gennemlevet.

Mine efterkommere har fået tilsendt manifestet, og det er blevet vist som følgeton på min blog på Facebook. Og man må sige, at 'loven om fortællinger' er blevet overholdt til punkt og prikke:

Jeg har ikke modtaget én eneste reaktion!

Man kan selvfølgelig forestille sig, at de opfatter mig som en fantast, og at det jeg skriver, er det pure opspind. Til det vil jeg bare sige:

- Gid det var så vel!

